
C.Y.S.A.G. - CYNGOR YMGYNGHOROL SEFYDLOG AR ADDYSG GREFYDDOL 13/06/13

Yn Bresennol:

Aelodau Cyngor Gwynedd : Y Cyngorwyr Tom Ellis, Jean Forsyth, Selwyn Griffiths a Gareth Thomas.

Cristnogion a chrefyddau eraill: Mr Wyn Myles Meredith (Yr Eglwys Fethodistaidd), Eirian Bradley Roberts, (Yr Eglwys Gatholig), Parchedig Deian Evans (Eglwys Bresbyteraidd Cymru)

Aelod Cyfetholedig: Mr Rheinallt Thomas

Athrawon: Mr Noel Dyer, (UCAC), a Mrs Miriam Amlyn (NAS/UWT)

Swyddogion: Mr Ken Robinson (Swyddog Addysg Cynorthwyol a Chlerc CYSAG) a Glynda O'Brien (Swyddog Cefnogi Aelodau a Chraffu).

Sylwebydd: Miss Bethan James (Arweinydd System GwE),

Ymddiheuriadau: Y Cyng. Huw Edwards, John Brynmor Hughes, Louise Hughes, Mrs Ruth Davies (Undeb Bedyddwyr Cymru), Parchedig Robert Townsend (Yr Eglwys yng Nghymru), Mr Cynrig Hughes (Yr Annibynwyr).

1. GWEDDI

Agorwyd y cyfarfod gyda gweddi gan y Parchedig Deian Evans.

2. ETHOL CADEIRYDD

Penderfynwyd: Ail-ethol y Cyngorwyr Selwyn Griffiths yn Gadeirydd i'r pwyllgor hwn am y flwyddyn 2013/14.

3. ETHOL IS-GADEIRYDD

Penderfynwyd: Ail-ethol y Cyngorwyr Gareth Thomas yn Is-gadeirydd i'r pwyllgor hwn am y flwyddyn 2013/14.

4. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

5. MATER BRYD

(Nid oedd yr eitemau isod wedi eu cynnwys ar y Rhaglen ond cytunodd y Cadeirydd i'w hystyried dan Adran 100 (4)(b), Deddf Llywodraeth Leol 1972).

(a) Adroddodd Swyddog Addysg Cynorthwyol a Chlerc CYSAG ei fod wedi derbyn llythyr gan Goleg y Drindod Dewi Sant Prifysgol Cymru yn datgan y bydd cylchgrawn Newyddion Addysg Grefyddol ar gael ar lein o hyn allan oherwydd diffyg cyfraniadau arian digonol gan awdurdodau lleol ac anallu i dderbyn arian o ffynonellau eraill. Teimlai'r Bwrdd Golygyddol y byddai lleihad yng nghostau ei gynhyrchu ar lein ac y gallai hyn fod yn gynaliadwy. Byddir yn lansio'r Wefan yn fuan iawn ac fe hysbysir y rhai sydd yn cyfrannu'n ariannol o'r cyfrinair i fedru darllen y cylchgrawn ar lein.

Ychwanegodd Aelod bod nifer sylweddol o unigolion yn derbyn y cylchgrawn ac y byddir yn cynnig iddynt hwythau barhau i'w dderbyn am gyfraniad ariannol blynyddol. Pwysleisiwyd pwysigrwydd ar lefel awdurdodau lleol i Aelodau CYSAGau dderbyn y cyfrinair. Nodwyd bod Gwynedd eisoes yn cyflwyno syniadau am wersi Addysg Grefyddol i ysgolion ar lein drwy safle Moodle. Roedd trafodaethau yn mynd rhagddynt ynglŷn â champau posibl i ystyried i un corff gwmpasu popeth yn ymwneud â materion Addysg Grefyddol i'r dyfodol.

Penderfynwyd: Derbyn a nodi'r uchod a sicrhau bod Aelodau CYSAG Gwynedd yn derbyn y cyfrinair mor fuan a phosibl.

(b) Llythyr gan Fudiad CYTÛN yn gofyn am restr o Aelodau CYSAG.

Penderfynwyd: Gofyn i Glerc CYSAG anfon rhestr ddsbarthu Aelodaeth CYSAG Gwynedd i'r mudiad uchod.

5. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 20 Chwefror 2013 fel rhai cywir.

6. HUNAN ARFARNIADAU YSGOLION

Adroddodd Miss Bethan James bod CYNNAL bellach wedi ei ddisodli gan gorff newydd a elwir yn GwE a'i bod wedi ei phenodi fel Arweinydd Sustem. Fel rhan o'i swydd newydd nid oedd wedi ymdrin â materion Addysg Grefyddol ers 1 Ebrill.

Cyflwynwyd i'r Aelodau daflen enghreifftiol ganddi o sut gall CYSAG hunan arfarnu safonau Addysg Grefyddol a gofynnwyd iddynt ymdrin â thasgau gan ddefnyddio Hunan Arfarniadau'r gyflwynwyd gan ysgolion yn dilyn arolygiadau diweddar sef Ysgol Bethel, Ysgol Nebo ac Ysgol Penybryn, Bethesda. Canolbwyntiwyd ar y ffynonellau gwybodaeth sydd ar gael a'r eirfa feintiol ac arfarniadol a ddefnyddiwyd gan yr athrawon. Yn ogystal cyflwynwyd holiadur i'r Aelodau i gywain barn ynglŷn a sut gall Aelodau CYSAG gefnogi'r drefn o fonitro safonau addoli ar y cyd ac Addysg Grefyddol i'r dyfodol.

Yn ystod y drafodaeth ddilynol amlygwyd y pwyntiau canlynol:

- (i) bod yr eirfa feintiol yn fwy amlwg na'r eirfa arfarniadol
- (ii) pwysigrwydd i ysgolion fod yn onest yn eu hunan arfarniadau
- (iii) bod y rhestr eirfa yn ddefnyddiol a buddiol iawn ac nad oedd athrawon yn ymwybodol bod angen defnyddio'r eirfa ar gyfer hunan arfarniadau sydd yn cael eu cyflwyno i CYSAG. Fodd bynnag, bod athrawon yn defnyddio'r eirfa ar gyfer hunan arfarniadau sydd yn cael ei chyflwyno i ESTYN
- (iv) awgrymwyd y byddai'n syniad rhoi arweiniad i athrawon ynglŷn â'r rhestr eirfa a'i hysbysu o rôl CYSAG

Mewn ymateb i ymholiad gan Aelod ynglyn â dylanwad ymwelwyr i wasanaethau ysgolion, esboniodd Miss Bethan James bod yn rhaid ymddiried bod ysgolion yn dewis ymwelwyr yn ddoeth. Nodwyd bod hawl i'r gwasanaeth fod yn Gristnogol ond o safbwynt gwers Addysg Grefyddol cyfrifoldeb yr ysgol ydyw sicrhau nad yw plant yn cael eu dylanwadu ar un enwad yn fwy na'r llall gan fod rhaid i wers Addysg Grefyddol fod yn ddiuedd.

O safbwynt cwestiynau i ofyn i athrawon er mwyn deall mwy am Addysg Grefyddol yn yr ysgol, nodwyd y canlynol:

- (a) faint o athrawon sydd wedi derbyn hyfforddiant penodol mewn Addysg Grefyddol
- (b) sut y mesurir gwelliant o un flwyddyn i'r llall
- (c) y byddai'n fuddiol gweld enghreifftiau o waith da'r disgyblion
- (d) cyfeiria'r hunan-arfarniadau at addysgu ond nid oes son am y dysgu megis dim son am effaith o'r hyn a wneir
- (e) gall y dysgu fod yn eithriadol o dda a'r addysgu ddim cystal

PENDERFYNWYD: (a) Derbyn a nodi cynnwys yr arolygiadau a'r hunan arfarniadau a gofyn, yn unol â'r drefn, i'r Swyddog Addysg Cynorthwyol, anfon llythyr at yr ysgolion uchod yn eu llongyfarch am eu llwyddiant a nodi gwerthfawrogiad CYSAG o'r ymdrechion a wneir gan yr ysgolion i gyrraedd y graddau.

(b) Gofyn i'r Swyddog Addysg Cynorthwyol anfon y ffurflen engreiffiol a ddarparwyd gan Miss Bethan James i ysgolion i'w cynorthwyo a'u hannog i ddefnyddio'r eirfa briodol wrth gwblhau'r hunan arfarniadau i'r dyfodol.

6. CYMDEITHAS CYSAGau CYMRU

(a) Cofnodion cyfarfod diwethaf

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod diwethaf o'r Gymdeithas a gynhaliwyd ar 22 Mawrth 2013 yng Nghasnewydd.

Cyfeiriodd Aelod at y cyflwyniad buddiol a diddorol a dderbyniwyd gan athrawon (sef Ann Williams a Helen Evans) o Ysgol Llanelltyd. Awgrymwyd y dylid cyfeirio'n benodol at enw'r Ysgol yn y cofnodion yn hytrach na chyfeirio atynt fel ysgolion o Ddolgellau.

Awgrymwyd ymhellach y byddai'n fuddiol eu gwahodd i roi cyflwyniad i gyfarfod nesaf o CYSAG Gwynedd yn yr Hydref.

Penderfynwyd: (a) Derbyn a nodi cynnwys y cofnodion.

(b) Gofyn i'r Swyddog Cynorthwyol Addysg wahodd Ann Williams a Helen Evans, Ysgol Llanelltyd, i roi cyflwyniad ar waith yn y Cyfnod Sylfaen.

(b) Cyfarfod nesaf y Gymdeithas

Atgoffwyd Aelodau y cynhelir cyfarfod o Gymdeithas CYSAGau Cymru yn Siambr Dafydd Orwig, Caernarfon, ar ddydd Mercher, 19 Mehefin 2013 ac anogwyd Aelodau i fynychu.

Tynnwyd sylw hefyd y cynhelir y Gynhadledd Genedlaethol ar 10 Hydref 2013 ac anogwyd cynrychiolwyr i fynychu yn enwedig gan y byddai adroddiad thematig ESTYN yng Nghyfnod Allweddol 3 a 4 ar y rhaglen.

(c) Enwebiadau i Bwyllgor Gwaith Cymdeithas CYSAGau Cymru

Cyflwynwyd enwebiadau ar gyfer y Pwyllgor Gwaith gan nodi bod tair sedd ar gael ac angen llenwi swydd yr Is-gadeirydd hefyd. Derbyniwyd 9 enw ar gyfer gwasanaethu ar y Pwyllgor Gwaith ond deallir bellach bod Mr Dafydd Treharne wedi tynnu ei gais yn ôl.

Tynnwyd sylw hefyd y dylsai CYSAG Gwynedd fod wedi enwebu un enw yn unig.

Cyn i gyfarfod CYSAG gychwyn yn ffurfiol yn gynharach, roedd y tri grŵp cynrychioliadol sef Aelodau'r Awdurdod, enwadau Cristnogol a'r athrawon wedi ymgynnull i ddewis tri enw fel bo Cadeirydd CYSAG yn gallu bwrw pleidlais ar eu rhan yng Nghyfarfod Blynyddol CYSAGau Cymru a gynhelir yng Nghaernarfon ar 19 Mehefin 2013.

Penderfynwyd: Enwebu'r rhai canlynol:

- (i) Mr Wyn Meredith**
- (ii) Ms Mary Parry**
- (iii) Mr Mark Brown**

Dechreuodd y cyfarfod am 2:00 pm a daeth i ben am 3.35 pm

CADEIRYDD